

POSUDEK VEDOUCÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce: Andrej Kos

Název práce: Rozvojový potenciál, mechanismy a jevy spojené s učením prožitkem

Bakalářská práce Andreje Kose se zabývá učením v rámci strukturovaných volnočasových aktivit. Autor měl v úmyslu soustředit se na učení prožitkem, které spojuje s rozvojem osobnosti. Jedná se o téma a priori přijímané jako pozitivní (často v konfrontaci se školním vzděláváním), ale přitom nám chybí psychologická výzkumná evidence. Volbu tématu proto vnímám jako přínosnou a zároveň odvážnou, a to i proto, že autor sám je nadšeným skautským vedoucím a musel provádět důslednou kontrolu své předpojatosti.

Text práce překračuje doporučený rozsah. Po formální, zejména jazykové stránce má text slabiny.

Struktura práce je standardní. V teoretických východiscích se autor snaží definovat pojmy vymezující studované pole (zejména učení prožitkem, rozvoj osobnosti, sociální učení atd.), a to s oporou o jím zvolené klíčové autory a jejich teorie. Oceňuji, jak se autor vyrovnal s teorií A. Bandury, L. Vygotského a F. Vasiljuka – dokázal z nich vybrat nosné koncepty, které prezentuje způsobem svědčícím o jeho dobrému porozumění. Méně přesvědčivě působí teorie K. Dabrowskiho.

Teoretická východiska slouží pro další představení výzkumu. Snesla by však redukci, stylistickou úpravu, zásahy směrem k větší plynulosti a zejména důslednější pojmovou práci (tak, aby pojmy z výzkumného cíle a názvu práce byly vymezeny zcela jednoznačně). Zdá se, že teoretická východiska, resp. jejich formulování, hlavně sloužila samotnému autorovi k vyjasňování cíle jeho výzkumu. To samo o sobě není chybou – řada autorů přemýšlí skrze psaní. Avšak v takovém případě by bylo vhodné se k teoretickým východiskům vrátit a upravit je.

V další části autor prezentuje vlastní výzkum. Ten považuji za vcelku unikátní. Vycházel z dlouhodobého sledování průběhu setkávání ve třech typech volnočasových aktivit a doplňkově z rozhovorů s vedoucími a dotazníků s dětmi (ty bohužel nebyly příliš dobře integrovány do analýzy). Rozsah výzkumných dat je značný. Autor se v nich dokázal zorientovat (nebyl zahlcen), a to díky preciznímu strukturování učebních situací a jejich kritérií. Tento analytický krok byl velmi zdařilý.

Práci završuje dobře pojatá diskuse, v které autor shrnuje a především teoretizuje hlavní zjištění ze svého výzkumu. Vysoká úroveň diskuse svědčí o tom, že autor promýšlel práci během jejího psaní a postupně se do tématu nořil. Doufám, že si autor z bakalářské práce odnese dvě zkušenosti – 1) jak vysoce naplňující je badatelství, 2) jak důležitá je v badatelství cykličnost, která se musí promítnout i do výsledné prezentace.

Otázka k obhajobě: Autor ve výzkumu ukazuje význam emoční vazby na vedoucího/učitele a význam přítomnosti symbolické roviny v učebních situacích. Oba parametry popisoval především ve vztahu k povaze činností v kroužku. Lze je dodatečně (hypoteticky) popsat také z hlediska typu pedagogické osobnosti a typu osobnosti dětí? Jaké osobnostní rysy a další charakteristiky jsou nejlépe kompatibilní s určitými kombinacemi uvedených parametrů učebních situací? Jinými slovy, existují typy dětí (popsatelné jinými atributy než zájmem) by měly docházet na skauta a které na modeláře, pokud chceme, aby prostřednictvím dané volnočasové aktivity byly maximálně komplexně rozvíjeny?

Závěr: Bakalářská práce Andreje Kose má řadu dílčích nedostatků, ale jako celek splňuje nároky na závěrečné práce. Jasně ukazuje vědecký potenciál autora. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 30. 8. 2020

Irena Smetáčková

